

Quadro de J. LLIMONA

NADAL MCMXXIV

60 cts.

URALITA

CANALETA

En tamany de 120 per 75, 118 per 114 i 250 per 114

¡Heus aquí la solució per a la teulada!

URALITA, S. A.

BARCELONA

Plaça Antoni López, 15
Telèfons A-1644 i A-848

SUCURSAL

Passeig de Gràcia, 90
Telèfon G-53

Sucursals i agències a tots els indrets de Catalunya

JOVENTUT CATALANA

REVISTA SETMANAL D'ART, LITERATURA, MODES, ESPORTS, DANSA, ACTUALITATS

Admet, en preferència, la col·laboració novella de Catalunya

SUBSCRIPCIONS I DIPOSIT GENERAL:
 QUIOSC-LLIBRERIA SIVILA
 Rambla del Centre (davant del carrer Unió)
REDACCIÓ I IMPREMTA:
 València, 184 - Telèfon G-2017

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Barcelona (un mes)	1'10 pessetes
Províncies (un any)	13'50 »
» (sis mesos)	7- »

(Províncies, pagament a la bestreta)

Nadal i la poesia

Poques són les diades que es celebren arreu del món amb la mateixa solemnitat; entre aquestes, la que més es destaca és, sens dubte, la del naixement de Jesucrist.

Però, malgrat l'universalitat de la festa, poques literatures com la catalana l'han cantada tan profusament. Cal només passar ells ulls per nostre cançoner popular per veure que bona part de ses cançons estan inspirades en el Misteri de l'Establia.

Qui no les coneix ja des de petit? Qui és que no ha estat adormit més d'una vegada per les tendres tonades de «Nit de vetlla», «El Noi de la Mare», «La Mare de Déu»...?

I és que s'hi presten tan a ésser cançons de breçol les nadales que el

nostre poble feia per celebrar l'Adveniment del Rei-Infant, que eternament perduraran en boca de les mares, qui — com diu En Tomàs Garcés — en cantar-les «senten en la sang i en la carn de llurs fillets l'ombra llunyana d'aquell Infant ros i blanquet que va morir per amor a nosaltres».

I passant de la poesia popular a l'erudita, quins són els grans poetes que no s'han deixat captivar per l'encís d'aquesta excelsa diada?

Mireu En Maragall, i us parla del dia que

*«al punt de la mitja nit
 tot aucell ha refilat,
 i tota l'herba ha florit
 i Jesús és nat».*

Força coneguda és l'alegia «Nit de Nadal» d'En Guimerà, i no cal parlar d'En Verdaguer, qui no sols en canta la naixença, sinó que dedica tres volums a la Infantesa de Jesús.

I ultra aquesta trinitat literària, quants i quants d'altres poetes l'han cantat el misteri de Nadal!

Per acabar, plau-me recordar unes paraules d'En Maragall, qui deia que «Catalunya és Catalunya, perquè fa olor de ginesta».

Doncs jo, imitant-lo, sentencio: «Nadal és Nadal perquè va ple de poesia».

Ramon ARAMON I SERRA

Plors de cel

*Sortint de Betlem
en pobre pessebre,
un nin com un sol
a la llum desperta.
Sos ulls són estels
de brill que enlluerna,
sos llavis capolls
de rosa vermella,
son front i ses mans
enfilalls de perles.
Un cant tot dolçor
sa Mare li resa,
un cant ple de mel
tot íntim i tendre
que amb so adormidor
li clou les parpelles.
Mes ai, no dorm no,
que trist llagrimelja!
si sembla adormit
son cor sempre vetllat
En veure aquell plor
tristoià la Verge
els llavis i els ulls
febriosa li besa,
i al plor del Infant
el seu i barreija.
Un estol de flors
naix de cada perla
nadales de neu
i humils violetes.*

M.ª TERESA VILARRUBIA

Balada nadalenca

Al inoblidable mestre de ma infantesa R. Alabart Amat

*Oh, nadó de la galta florida
de les roses que arcelen al cor,
que has nascut en la nit beneïda
que nasqué el Fill de Déu i Senyor
i ja sentis la fredor de la vida
rodejat de misèria i dolor;
el perfum de ta galta florida
és de roses de joia i d'amor.*

*La estelada que brilla en l'ombria
resplandurics darà al teu breçol,
ta marcia amb dolor i alegria
et diu cants com un dolç rossinyol,
mentres vibra la gran melodia
desgranada pels àngels en vol,
quí coronen ton ànima pia
amb garlanda de goig i conçol.*

*De l'espai, la blavor exquisida,
s'ha posat en tos ulls varonils
i en ta testa fulgent i polida
hi ha brins d'or els més fins i subtils
i els teus llavis, maduixa enrogida,
ja prometen paraules gentils
i besades de bresca florida
i pregàries devotes i humils.*

Josep M.ª FONT I RAVENTÓS

Nadales

Fa un ventet geliu. Són les cinc de la tarda i és ben fosc. Són tan llargues les vetlles d'hivern! Mes... quin dia deu ésser avui que en els rostres s'hi reflexa tanta joia?

Davant d'un aparador bellament guarnit, la gent s'hi atura. Al peu mateix de l'aparador una veu infantina crida:

Nadales!! Nadales!!

Qui en vol un pom?

La gent va fent via tot mirant la venedora de nadales... Una mainadera porta de la mà un infantó ros i rinxolat; una dona amb un gros cistell; un infant que ha sortit d'escola; una damisel·la i una senyora ricament habillades; un noi carregat de paquets; un vellet que mira amb recança i camina lentament...

Van passant les hores i no obstant els carrers es veuen sonors i enjoiats. Surten les estels i la seva claror és més pura que la de les altres vetlles. Les nadales, les oloroses nadales, van perfumant l'aire amb la sentor finíssima i pia.

Els carrers ja comencen a veure's deserts, la gent ha sortit fa estona de la missa del gall; la venedora de nadales, la de la veu infantina, ja no hi és, i els estels tremolen vivament en el cel, tal com tremolaria un infant nou nat...

Rosa de SANT JORDI

Cambra d'infants

La cambra tota sonora de rialles, i riolera de jocs d'infants, tendra de somnis de vells que anyoren una joventut passada, dolça de l'ubriaguesa de cors que es juren etern amor... la cambra tota plena de llum, s'ha guarnit de les festes com cada any.

En un recó, el pessebre que una piadosa tradició serva, amb la seva volta de paper blau, cel ornat d'estrelles de plata i d'una mitja lluna daurada. Al lluny, al mig de palmeres d'un to verd blavós, les cúpules d'una ciutat lluint sobre un desert; muntanyes de relleu, s'escampen d'ací d'allà per sobre l'ampla taula que aguanta tota una vida d'amor i sacrifici. La molsa, collida pocs dies abans al bosc, és ara ben posada entre els clots del suro; branquillons de galcerans estrafent arbres ataronjats; trossets d'espill trencat i paper plata fan de rius y estanyols; creuen a estones els caminals de cabres uns figurins. Tots els camins saben l'establia. Tots els camins cerquen a Jesús.

Escampades, blanques o brunes, xiques o grans s'obiren unes cases amb el tràfec de pastores y pastors, cassadors i pagesos; remats de bens, cabres, ànecs i conills... i al lluny els Tres Reis dalt de cavall, divinament guiats per l'estrella de la cua i argent. Tothom va cap a la Santa Cova on els espera el Nen Jesús, amb els braços oberts i un somriure a flor de llavis.

Al mig de la sala s'adreça altiu el pinadalenc, ple de lluïssors d'or i de plata, i de llumets que miren enlaire, joguines i dolços que fan obrir els ulls al nin endormiscat...

Veu's ací la sala plena de llum i de la dolçor dels cors que es juren etern amor...

B. CANALS I BOSOMS

Aquest número ha passat per la censura militar

Deu en la clotada

(Continuació)

Amb els anys que havien passat, el pobre Jan estava desconegut. El verí que el rosegava i la misèria que l'enflaquia, havien fet d'aquell home un tros inútil, un desvagat perillós, un tahul dolent i viciosot. I sort encara de què tenia qui li guanyava les tristes caixalades. La Cisca, ella sabia com s'ho feia, s'escarrassava per ell tant com podia. El recader se li cuidava de portar a vila aquell pa de figues que ella sabia fer com ningú més... Alguns quartets en treia, ben pocs, emperò ja n'hi havia prou per a mantenir-se i fins per a criar, amb les sobres, quatre bestiofes que menava a fira a Colldeneu cada dos per tres. Tot hi ajudava i sempre millor era allò poc que morir de fam com hauria estat de llei en una casa que l'amo era dels avançats que no creien amb el treball.

Fins corria de si la Cisca tenia recó. Els més ho deien i no s'ho creien, perquè era cosa mai vista a La Clotada, que es pogués fer recó ni guardar una trista moneda; però les males llengües, que mai callen, les habien donades per aquí i la cosa es deia... I tant s'arribà a dir, que en Jan se sentí deslliurat de sobte d'aquell aclaparament de mort.

— Si la dona tingués... — se digué per si tot xarrupant-se els llaviassos caiguts. — Coi! Les dones són el diable. Tothom parla de misèria i ella deu ben riure-s'en... Potser que ho guardi per enviar-ho al noi!... —

Tornava a passar la seva llengota pels llavis; somreia de malsangro i tornava a llençar-se a les cabories: El noi? I que n'havia de fer ell del noi? Era seu per ventura? No l'havia deixat sense recordar-se mai més del seu pare? No l'havia abandonat en la misèria per a anar ell a valar-se-la a ciutat? No era el seu noi un d'aquests que viuen sense ajupir-se a la maleïda terra? No era capellà a la fi? — acabava en Jan cruixint les dents.

Si, ja era capellà en Lluís. Mai més n'havia sabut res fins ara feia dos dies, que la dona li digué que en Lluís acabava els estudis... — Bé i què? Que acabi el que vulgui per mi! Tant se me endona que acabi com que comenci. La dona, la Cisca, beneïta de contenta, li havia dit que el noi vindria a no trigar a La Clotada; que ja vindria capellà i que cantaria missa allí, en aquell poble de mala mort perquè ell ho volia aixís, despreciant tots els *lucus* de la ciutat. Que l'apadrinaria un ricatxo que se l'estimava molt per lo savi que s'havia fet en Lluís i... — que sé jo lo que s'ha arribat a empatallar la bleada! —

— No vindrà pas el noi si ve *investit* de frare. El meu noi ha d'ésser hortelà i en no essent-ho el que arribarà no és el meu noi i no em vingui pas a dir res a mi... i si em vingues... Oh, oh, si em vingues! — s'interrumpia en Jan apretant ferotgement els seus punys grollers. —

El que no he fet amb el Rector, potser que ho fes amb ell. Coi i recoi! deu ésser jovenàs i tahul, i aquest si que podria defensar-se... —

I així desvariejant, muntant-se-li les idees i embrollant-se-li els pensaments, tornava a rumiar amb els diners amagats de la dona...

— Coi! si ella tingués diners!... Que, què en faria?... Oh, oh... A cân Pau taverner hi havia joc arrancat de nit i dia; joc arrancat de valent. Les misèries que havia pogut anar es-

pigolant, Déu sab com i on, havien fet cap a la gola xucladora de cân Pau. — I tot s'hi tenia que quedar per no tenir una sola pessa que les deslliurés? N'estava segur en Jan de que amb una sola moneda se rescabalaria de les perdudes. La sort era així a La Clotada; a la millor estàs a la vora de guanyar i se t'acaben els quartos!...

Josep M. FOLCH I TORRES

(Continuarà.)

Nadalencia

*Floriran de nou aquesta diada
la màgica estrella, els cants i el perfum
que abans enjoiaven amb trèmula llum
la gràcia divina de la Nit sagrada?*

*Florirà en els cors la fe retrobada,
la jòia infantina, i el plor abundós?
Com foren més dolces les nostres dolors
amb el sol encís de vostra mirada.*

*Infant que naixíeu d'una Rosa-Vera
i ja embolcallàveu a l'Humanitat
de llum! — Ai, desembre, fred i congelat,
com serves encara la glòria primera!*

Rafel TÀSIS I MARCA

Els nostres genis

Verdaguer

*El mateix que el seu Crist crucificat,
als humils, sobre tot, ell estimava.*

*Amb dalit d'exercir la caritat,
només seguit de pobres s'el trobava.*

*I no va morir en creu, martiritzat,
però el clau de l'enveja el dessagnava.*

*No va morir d'espines coronat,
però un cercle d'infàmia l'enrotllava.*

*Passà per foll aquell geni escollit
que duia encés a dintre del seu pit
l'amor a tots. O, vil misèria humana!*

*Passaran anys, però tingueu per cert
que amb més seny i virtut que En Verdaguer
no en forjarà la terra catalana.*

Fermí PALAU CASELLAS

Alcoletge (Lleida)

Una nena pobra

La petita Margarida, caminava un xic depressa, al costat de la cambrera que li donava la mà. Com cada matí, havia estat jugant a la Plaça Catalunya, amb altres nens i nenes de la seva edat, tots tan ben vestits i quasi bé tant bufons com ella. Caminava depressa, doncs volia arribar aviat a casa, perquè havia deixat en mans d'en «Bobi», un bell llibre de contes i temia amb molta raó, que quan tornés, ja li hagués trencat i fet a troços les boniques historietes que contenia. Això pensava, quan sentí que la tocaven suaument i una veu, un xic vergonyosa, li deia:

—Nena, que és teva aquesta medalla?

La Margarideta es tombà, i veié en mans de una nena, si fa o no fa com ella, la medalla que, el dia del seu Sant, li havia regalat el seu padrí. Es quedà glaçada.

—Si que és meva, no se pas com m'ha pogut caure. On l'has trobada, nena?

—Oh, —va fer l'altre— He vist com et queia una cosa que lluí; l'he agafada i era això.

—Moltes gràcies.

La petita Margarida allavors es fixà en la nena que tenia al davant. Era el tipus de nena pobra, que ella havia somniat. Un pentinat tot tivant al darrera i fet una sola cueta escarranciada, lligada amb una «cosa blava» que volia ésser un llaç. Un vestit tot apedaçat i unes espadenyas, que els forats que tenien, li semblaren capriciosos dibuixos. La Margarideta restà satisfeta d'aquest exàmen, que li havia fet en un cop d'ull. Allavors pensà que calia donar-li quelcom per la seva acció.

—Maria, —digué dirigint-se a la cambrera— Que no porta algun cèntim?

La Maria mogué el cap de dreta a esquerra. La nena pobra s'excusà.

—Oh, no val la pena.

—Ah, ja ho tinc—va fer alegrement la Margarideta.—

—Mira, nena, no puc donar-te cap cèntim perquè no'n porto; però si en canvi d'això, vols venir a jugar amb mi aquesta tarda...

Els ulls de la nena pobra brillaren de desig.
—Mira, veus, jo visc allí—i estiran el braç, senyalà un edifici proper—Vindràs, eh?

L'altra, no digué ni si, ni no, es limità a somriurer.

—Vindràs veritat?—tornà desde lluny la petita Margarida.—

Arribà a casa tota contenta, i anà a trobar a en «Bobi». El llibre que li havia deixat, estava tant nou com abans, descomptant una esgarrinxada en les cobertes, i unes fulles balderes. Poca cosa certament. Li explicà l'aventura, i quan acabà, en «Bobi» restà satisfet. La petita Margarida, tota il·lusionada deia:

—Saps, «Bobi», vindrà i és una nena pobra de veritat.

Això és el que li feia il·lusió. Perquè cal saber, que ja feia molt temps, que els dos germanets, tenien una dèria. Conèixer a una nena pobra per a poder-li fer caritat i ésser amics. Però una nena pobra de veritat, com aquelles que havien llegit en els llibres de contes. Havia de tenir necessàriament, una marastra dolenta que li pegués, un pare que fos ubriac, molts germanets i... etc. etc...

Després de dinar, estaven ansiosos. Amb els nasos apretats en els vidres de la tribuna, miraven si la veien venir. Per fi, quan ja es començaven a impacientar, entrà la cambrera seguida de la nena pobra. Alegrement la conduïren al quarto de les joguines. La Margarideta li preguntà:

—Com te dius, maca?

—Maria Antònia, per a servir-te.

La petita Margarida sofrí una desil·lusió, no li semblà nom de nena pobra, ella s'havia imaginat que es diria, Munda, Roseta, Pepeta, pro... pro Maria Antònia, no era nom per nena com aquella certament.

Es posaren a jugar.

—Tenia por que la teva marastra no et deixés venir Maria Antònia.

—La meva marastra? Si no en tinc de marastra, tinc una mareta més amorosa, si sabies.

Altra desil·lusió per part de la Margarideta.

—I no et pega?

—Mai. Sempre em dóna petons i m'estima molt.

—Que és estrany. Totes les nenes pobres, tenen marastra que les renya o mare que les pega.

—Seran les altres, pro jo no.

En «Bobi» intervingué:

—I aquesta esgarrinxada que tens a la mà, te la deu haver fet el teu pare quan està ubriac; no fa?

—Ai, no, no—va fer ràpidament la Maria Antònia—si mai tasta el vi; no li agrada.

—Si que és estrany—tornà la petita Margarida.

—Això me ho ha fet—continuà la nena pobra—una mixeta que tenim a casa.

Després brenaren i els germans es resarciren de les desil·lusions sofrides, veient que tenia molta gana. Quan acabaren, del que sobrà, en «Bobi» resolgué donar-ho a la Maria Antònia per tota la colla dels seus germans petits.

—Te—va fer—per els germanets.

—No en tinc cap de germà jo—va fer ella. Ells sofriren nova decepció.

—Doncs emporta-t'ho per els papàs.

Després, jugaren alegrement fins que la nena pobra s'en anà.

—Tornaràs un altre dia Maria Antònia.

Ella va fer que sí amb el cap.

Els dos germans, al vespre mentres sopaven, comentaven amb els seus papàs com havien jugat. La petita Margarida féu un gest de malhumor, i exclamà:

—Em quedat molt amics de aqueixa nena, pro no és una pobreta autèntica, figura't papà, que s'en diu Maria Antònia, no te marastra, el seu pare no li agrada el vi, i no te cap germanet. Em sembla que és una verdadera falsificació.

En «Bobi» assentí amb repetits cops de cap.

M.ª Lluïsa ASQUERINO

Cançó de Nadal

A Rosa Eleixà

Volta blava, volta clara,
la més bella de tot l'any
qui et broda amb tantes estrelles
qui et dóna aquest tremolar
volta blava, volta clara,
la més bella de tot l'any.

Brisa fresca, brisa alada,
que per tot saps de volar,
ara pugues a la cuina,
ara corres, carré avall,
si trobessis una noia,
no l'escabellessis pas,
brisa fresca, brisa alada,
que per tot saps de volar.

Mar llatina, mar que cantes,
avui no et cal pas cantar,
ja canta el cel i la terra,
i la muntanya i el pla.
Mariners, hisseu les veles,
que l'infant Jesús és nat.

Rogell Vidal

EL FILL PARLA A LA MARE

A la meva

*Escolta mare, si jo em moria,
tos ulls no aneguis en etern plor,
si jo em moria, mareta amada,
vull que tu visquis sols de records;
moltes vegades més que els que viuen
conçol ens donen els que són morts;
però, mareta, tos anys fan tèmer
que molt més prompte tindràs repòs,
mes no pot ésser, l'estimo massa,
perquè tu et moris abans que jo.*

*Si tu et mories, mareta meva,
de mi que fóra des de llavors?
qui sap les rutes que seguiria
sense l'estrella del teu amor,
qui sap si fóra lo que soc ara,
qui sap si iria pel món com orb,
o, mare meva, quina tristesa,
si tu et mories abans que jo!*

*Però mareta si Déu volia
la teva vida tornar en pols,
no creguis, mare, que fossis morta,
que tu viuries en el meu fons
i et moriries, mareta amada,
el mateix dia que morís jo!!*

Angel VALLS PUJOL

FLOR DIVINA

*Del zènit ple de frisança
— cada estel un querubí —
ressonà un cant d'alabança
que d'amor els cors ungi.*

*.... A poc l'auga desfloria
el verger de pedreria
que tremia al cel de fred;
a l'ensemps que en l'establia,
del roserar de Maria
en floria el Jesuset.*

Antolí TARRATS MAYOLAN

DÉU, FILL, REDEMTOR DEL MÓN
tinguèu pietat de nosaltres

(Dibux de JOAQUIM ROS)

BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GINGI
— BARCELONA —

Nadalenca

Xamosa nit de Nadal

*Pastor, quin fret deu fer dalt la muntanya!
no hi tornis, ... tan se val!
que freda i trista fóra en ta cabanya
la vetlla de Nadal.*

*El remat arrupit en l'establia
no t'ha pas d'enyorar
si et quedessis pastor com em plauria!
respon, et vols quedar?*

*Tu a la foscor que volta ma caseta
duràs un raig de llum,
i embaumaràs ma lira de poeta
amb un novell perfum.*

*Plegats espiaem la fi del dia
que en l'horitzó morint
ens donarà l'adeu en sa fugida
la serra, envermellint.*

*Vora del foc, tu em contaràs rondalles
o vina aquí aprop meu!
Nit de Nadal! nit plena de rialles
d'infant, contes i neu!*

*Tu llescaràs del pa l'ample torrada,
jo del rebost treuré,
la tosca gerra tota curullada
de mel, que encetaré.*

*I el verd porró serà rústic estatje
de màgiques vesllums,
vora el foc, el rosat de la garnatxa
tindrà rojenques llums.*

*I en la plana nevada i solitària
que dolces brandaran
les campanes sa mística pregària
al bon Jesús infant!*

Maria del Carme NICOLAU

Un hoste il·lustre : Luigi Pirandello

Cridat per l'empresa del Romea a donar una de les tres conferències anunciades sobre teatre, ha estat uns dies a la nostra ciutat el més original i revolucionari dels autors dramàtics, el famós i docte professor sicilià Luigi Pirandello, que tants admiradors té a Catalunya.

En l'història del teatre aquest escriptor forma època. Passant per damunt de tots els mollos i trencant tots els respectes a la tradició, a l'escenografia, a la moral generalment admesa, ell no fa cas de tots els convencionalismes establerts per a crear-se un convencionalisme personal.

Els personatges del Pirandello són moltes vegades falsos, i les seves situacions inversemblants, torturadorament rebuscades. Però són sempre humaníssimes i en elles esclata la passió per damunt la literatura, analitzada amb les més crues llums de la raó.

Els seus arguments, les seves escenes, el seu diàleg tenen una vivacitat obsessionant. Tan aviat vos sembla que es tracta d'un cas de realisme portat al darrer extrem, com que la fantasia campeja per les taules. Però la fantasia també té els seus realismes, que són les anormalitats. Però les anormalitats que plauen al plasmador dels «Sis personatges en cerca d'un autor» no són les físiques, ni les morals. Cada personatge de Pirandello té un cervell com cal, que raona... Ah, però : raona massa. I en trobar-se encarat amb un personatge que té raons tan poderoses com les seves, es posa de relleu llur contrast, degut a la màquina de l'organització social, però rarament a la manca de lògica. Pirandello doncs, no és sofista. Però els seus personatges no coneixen el *sentit comú*, sinó que cada un d'ells té el seu *sentit particular* i per això es barallen sense mai entendre's en una solució burgesa i acomodaticia.

Pirandello té els seus seixanta anys. Era ja famós per les seves novel·les, els seus contes i els seus poemes. Fins prop dels cinquanta no va donar-se a escriure pel teatre. Sembla que a la fi va decidir-li el dramatismes de la guerra on va perdre-hi un fill. El detesta el teatre — afirma amb la seva prouja d'espantarrar, convertida ja en una *pose* — perquè posa tantes coses — actors, escenografia indumentària, etc. — entre l'autor i el públic. Per això i per a donar aquella vivesa i aquell realisme als seus personatges, barreja l'actor amb l'espectador, portant la comèdia a les mateixes buta-

(Fot. ESPLUGAS)

ques, i portant el públic a l'escena. Tota persona que es mou i que pensa té per ell el mateix interès.

La conferència que tenia anunciada abans de la representació de la seva obra «El barret de cascavells» va ésser un reflex d'aquest *pall-mall*, que consisteix el nirvi de la seva original teoria. L'il·lustre autor va anunciar que en lloc de dissertar retòricament entaularia diàleg amb el públic, contestant totes aquelles preguntes que se li fessin relacionades amb el seu teatre.

Això donava certament aquell aire realista i fantàstic a l'hora que atribuïem a les seves concepcions convencionals.

Perquè més d'un ingenu interlocutor espontani quedà amb un pam de nas, sense que mereixés atenció la seva pregunta, car les que havia de contestar li eren ja prèviament conegudes. Al cap-de-vall, comèdia... X.

El Naixement de Jesús

*És una nit d'hivern! S'ha enfredorit la terra
de tants gromolls de neu que van calent del cel...!
I s'ha gelat el pla... i s'ha gelat la serra
i al firmament no brilla la llum d'un sol estel...!*

*Al ésser a Betlem, han vist una establia
dos sers que mig perduts recerquen aixopluc;
l'un és el bon Josep...! i l'altre n'és Maria...!
que van plens de fadic, amb caminar feixuc...!*

*Entren ambdós a dins. Ella mig defallida
s'adorm damunt el jaç que és fet de palla humida...!
El seu espós l'abriga ple d'amorós neguit...!*

*I, oh goig! els dos desperten al punt de mitja nit
que el plor d'un tendre infant els omple de ventura...!
Ja és nat el Jesuset d'aquella Verge Pura!*

Joan MARTÍ APARICI

Tipus
catalans
de l'alta
muntanya

(Clixés del
nostre distingit
amic
Eduard Rifa)

Reis d'Orient

Dins la nit freda i silent
fan via els reis d'Orient
pels camins en solitud,
guiats pel far resplendent
de l'estel, aparescut
sota l'ample firmament.
I van a retre tribut
a Déu-Infant que ha nascut.

J. Duatis Iarte

Panorames catalans :
N Ú R I A

Panorames catalans:
N Ú R I A

(Aquestes fotografies han estat cedides generosament pels nostres distingits amics, Germans Botey)

MONTSERRAT : Vista parcial del Monestir

(Fot. Carcassona)

MONTSERRAT : Interior de l'església

(Fot. Carcassona)

Tens tres anys i saps fer punta
amb fil blanc d'aquell tan fi;
tens tres anys i tan xiqueta,
gairebé saps de cusir.

Tens tres anys i no ets petita
pro no ets tan gran com soc,
tens tres anys i no voldries
créixer tan a poc a poc.

Tens tres anys i ja m'estimes,
segons tu dius, fins al cel;
tens tres anys i dius paraules
que son dolces com la mel.

Tens tres anys...

A ma germaneta Anna
Francesc Duig Elena
Pines

Tens tres anys i vas a escola
cada tarda i dematí;
tens tres anys i vols anar-hi
per apendre de llegir.

Tens tres anys i n'ets petita
tal com jo ja soc estat;
tens tres anys i amb gran afecte
més de tres cops m'has besat.

MONTSERRAT : Detall del pati de l'Església

(Fot. Carcassona)

Petites proses

Nadal

Repicament de campanes.

Multituds en els mercats. De tots els cistells en surt la cua del àpit per a l'olla greixosa de l'endemà. Penjats a l'altre braç un parell de pollastres de crestes de foc, que s'apropen al sacrifici a passos de gegant.

Parades de turronaires en tots els indrets de la ciutat; indiscutiblement Alacant és el dia que te més gent a Barcelona. Els carrers de la ciutat valenciana deuen restar desserts. (Tots els *seus homes* son aquí).

Cromos de mil coloraines en mans de la quitxalla.

Dècimes quan el rostit reposa al bell mig de la taula, i gestos fets apendre per força pel mestre d'escola. Llàgrimes que rodolen cara avall dels pares al sentir el «*He dit*» de consuetud...!

Nadal! vet-aquí el nadal d'anys enrera i el d'ara. La tradició segueix respectant aquesta manifestació tan catalana...

Joan TRULLÀS I RIERA

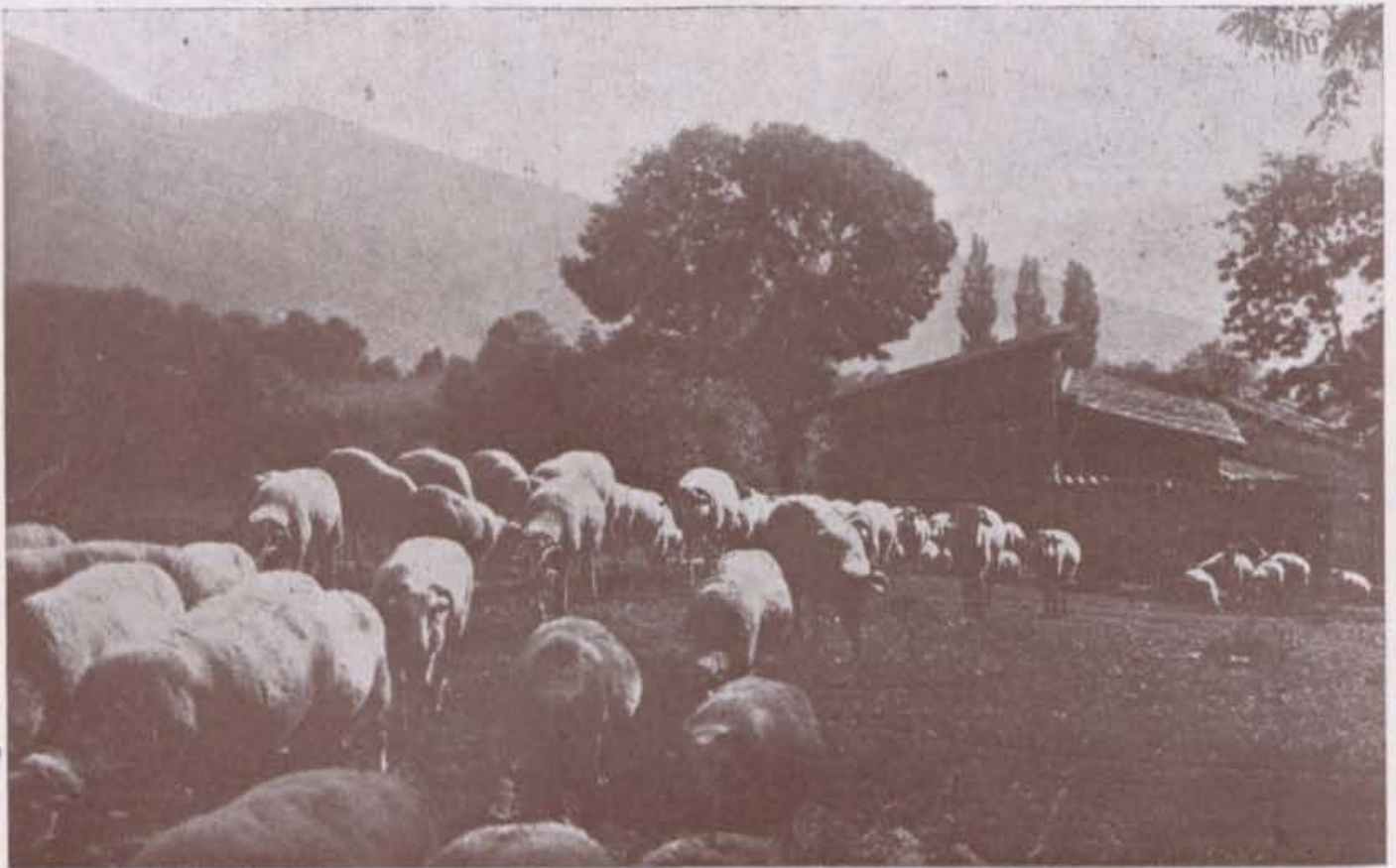
MONTSERRAT : Arcades del primitiu Monestir

(Fot. Carcassona)

DE L'ALTA MUNTANYA

(Clixé E. Rifa)

DE L'ALTA MUNTANYA

(Clixé E. Rifa)

E
L
T
I
Ó

D
E
N
A
D
A
L

(Fot. Gómez)

*Damunt la llar del foc mig apagada
no hi penja la marmita fent fumera;
se sent rabeig de plats a dins la cuina,
les estovalles són damunt la taula,
dins l'amplíssim calaix, pa i ganiveta,
molles i rossegons per les gallines...*

*Era un cirer de cinquanta anys, fatllera
de dos generacions de infants pagesos i
li portà la agonia un any de seca,
de raïms blaus i corretjoles curtes.
Es va morir; el canó fou una vigar;
el brancam anà al foc; la soca amb banyes
jaqué al baluart uns anys, vora la rélla
que l'avi en féu abús raillant ferroços.
De sol i vents, i nits antiqüel·lades,
anà a raure a la llar, per al gran dia...*

*Amb una massa als dits, l'hereu espera.
l'avis de desveïllar el soc prolífic i
pica que picaràs damunt les llúpies,
i vinga treure del fons d'una bauma,*

*ara un plec de furrons, ara unes cordes,
ara una capsa plena de pastilles
i un pinzell, pel dibuix que l'enamora,
i una brusa de dril fins a espartenyets...*

*L'oncle Magí, com riu de part de dintre
posant presents aixís que gira cua,
i riuen tots de la emoció infantilna
del candit hereu!*

*Davallen les onze hores;
les parpelles no pesen; altres dies
havia fet tres sons, tinguí un somni
de fades, de follets i de batusses...*

*-Apa, a dormir, diu l'avi; el nen voldria
esgotar el capdal del tió magne...*

*.....
Quan ningú se'n adona, el nen estampa
un petó ple d'amor damunt la escorça,
després fa la amistat a pare i avi...*

J. COSTA I POMÉS

R A D I - M E R A V E L L A

Les ones de Trianon

(Història antiga)

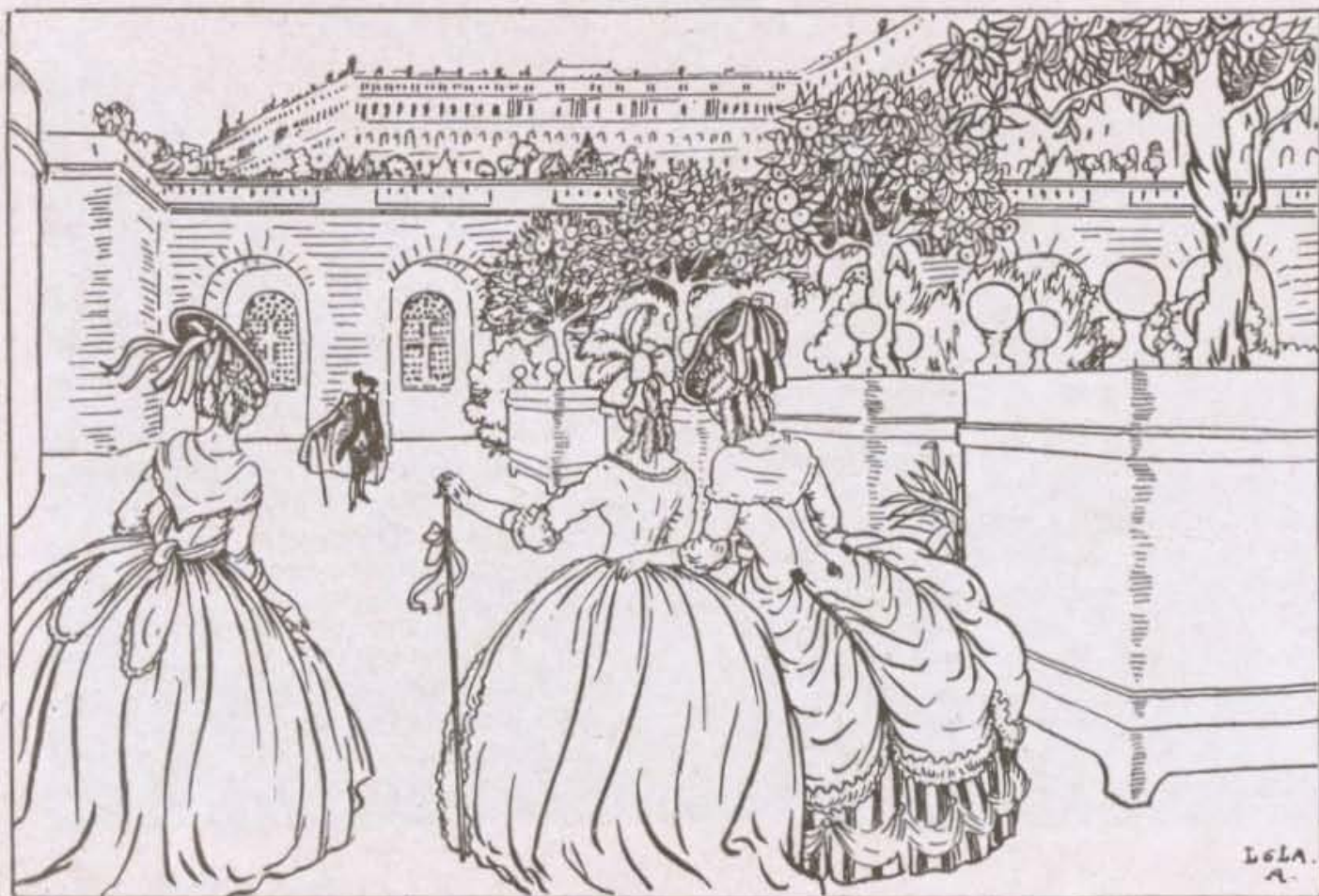
Les ones han aturat, sempre, les recerques dels savis. Semblen que obeeixen totes a les lleis d'harmonia universal, quals esperits tafaners s'han esforçat constantment en arrancar-les de la Naturallesa.

A propòsit d'això, m'han explicat — a no ser que jo m'ho hagi imaginat — la següent narració:

«Era un dia de la tardor de l'any 1786, quan la senyoreta de Lamballe, que es passejava junt amb dues seves amigues al Parc de Versailles, va veure per entremig d'unes branques, un home habillat

amb una senzilla roba d'abat, ajegut bocaterrosa al costat de l'estany de *la Moisson*. Tirava, de quan en quan, un palet dintre de l'aigua i semblava seguir amb una gran atenció la caiguda de les seves pedres, com també les ones que cada vegada es formaven, les quals anaven fins a fondre's als costats més allunyats de l'estany.

Ella va apropar-se, allavors, a l'abat, el qual, sorprès i confós, va aixecar-se tot de sobte. La senyoreta de Lamballe va reconèixer en ell a l'abat Rochon, astrònom-òptic del rei i membre de l'Acadèmia reial de les Ciències, que li havien

presentat a la Cort. Preguntat discretament per la senyoreta de Lamballe el motiu que li portava estar allí, l'abat li respongué que feia estudis sobre la propagació de les ones en les aigües de l'estany i pensava amb allò inventar un medi de correspondència per senyals. La senyoreta de Lamballe, havent-se excusat d'interrompre aquelles experiències que podien contribuir d'una manera gran a la glòria del rei, li pregà deixar-la assistir amb companyia de les seves amigues al curs dels treballs d'un savi tan eminent. L'abat ho va permetre, i va assegurar-li també que el cel l'afavoria ben clarament, ja que li enviava, sots la forma més gaia del món, les col·laboradores les quals la seva ciència tenia necessitat,

Tren d'ones; ones fonedisses

Totseguit, va donar a cada una de les tres damiselles, les quals estaven molt joioses, per cert, un bocí de suro de la grandària d'un escut i les pregà dispersar-se al voltant de l'estany, de posar els suros al cim de l'aigua i de posar atenció a les estranyeses que veurien. L'abat Rochon, posat lluny d'elles, però al costat també de l'estany, deixà caure de tota la seva alçada dins del mirall de l'aigua un palet, i totseguit es va veure nàixer al voltant del lloc on havia caigut la pedra cercle que, tot aixamplant-se més i més, s'anava allunyant, seguit immediatament d'un altre menys alt, que va fer el mateix, i aquest d'una correntia d'altres, els quals eren de més a més baixos, i anant tots ràpidament cap als costats de l'estany.

Els tres suros s'alçaren al pas d'aquest tren d'ones, però molt més fort al primer cercle que no pas al darrer. Era ben palpable que la força del tren d'ones anava fonent-se, per lo que l'abat hi donà el nom d'ones fonedisses.

Recepció bona y recepció dolenta

La senyoreta de Lamballe i una de les seves amigues, la senyoreta de Panthièvre, varen confessar haver vist aquella tant divertida prova, però la gaia senyoreta de Espinasse va negar-se adjuntar

el seu parer; amb una ganyota d'escament per cert a la seva boniquesa, va dir que separada de l'abat per línia dreta de la petita illa del mig de l'estany que aguantava el grup de bronze de *la Moisson*, havia vist el seu suro moure's solament amb uns quasi imperceptibles moviments i que per tant *havia rebut molt malament les ones*.

Les ones són per tot arreu

L'abat sens donar importància a aquesta protesta, va escriure: primer, que les ones no poden facilitar una *correspondència privada*, ja que tothom que té sobre el seu camí un aparell receptor pot recollir-les, i segon que hi ha llocs on la recepció és difícil, encara que sigui teòricament possible a tots ells.

L'abat Rochon ha deixat dintre la història de la ciència la reputació d'un home que té l'esperit enginyós. Tot just havia comprovat que una pedra tirada a l'aigua no feia més que *ones fonedisses*, que li sorgí la idea d'obtenir ones contínues, *ones entretingudes*, quals cercles no procedint de *trens*, no anirien de baixa, sinó que *conservant la mateixa alçada* formarien una correntia de cercles de la mateixa valor i ininterromputs.

Ones entretingudes

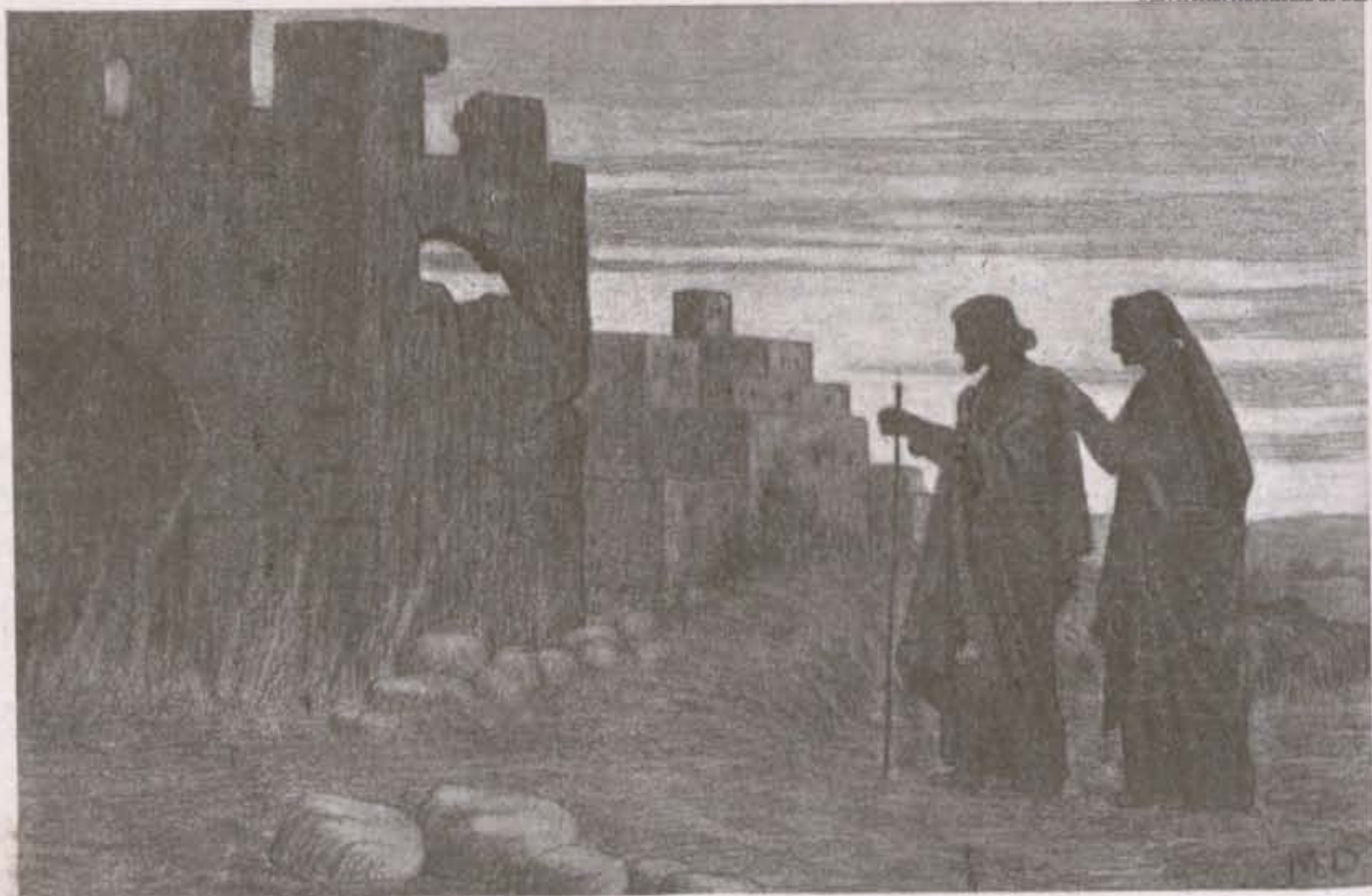
Elavors va lligar una pedra a un cordill, la va fer baixar dins a l'aigua, la va pujar fins a flor, la va tornar a baixar... i així amb una correntia de alternats i regulars moviments va formar a la superfície de l'estany un sens fi de cercles que, aixamplant-se més i més fugien fins als costats més allunyats de l'estany. Els suros ballaven tots a un compàs regular, menys el de la senyoreta de Espinasse que s'entossudia en no donar a conèixer res més que els molt petits moviments que al replegar-se l'aigua li obligava.

Baudry DE SAUNIER

Josep Brea, trad.

(Continuarà.)

(Il·lustració de Lola Anglada)

Cançoneta

Sant Josep junt amb sa esposa
se sentiren defallí,
quan fadigats caminaven
i es començava enfosqui.

A Betlem van arribar-ne
així que varen sortir
els estels de cap-vesprada
en el cel d'or i carmí.

I Sant Josep i la Verge
per la fadiga endolci
entraren a l'establia
de la vora del camí.

Les palles seques de terra
van començar reverdi,
poc després se poncellaren
com pel maig de bon matí.

Llavors nasqué, voltat d'àngels,
el bon Jesuset Diví,
i dins la pobra establia
màgica llum resplendí,

i s'obriren les poncelles
que estaven just a florí,
més flairoses i gemades
que les de cap més jardí.

Maria Mercè DEVESA

Olot

Nadalencia

— Ai! senyoreta Elvira — exclamà la petita Rosor al veure-la devallar per l'ampla graonada de marbre.

— Que et passa, Rosoreta, que et passa que estàs tan tristoia.

— Res, miri, què veig que ja s'apropa la gaia festa de Nadal i, en nostre llar no podem fruïr de les delícies d'aital diada. Des de la mort del meu pare (que Déu tingui en Glòria) la meva mare estimada es va decandint per moments y em temo un fatal desenllaç. Fa tres dies que no s'alça del llit, i ja ho veu, la porteria va molt mal cuidada. No és que jo em lamenti de que tingui que fer les feines que ella feia, no. No és per això, senyoreta Elvira, que m'exclamo. Tots nostres petits estalvis ja s'han gastat, i avui, a l'anar a casa l'apotecari a buscar un cordial que el metge manà ahir vespre, no me l'han volgut donar perquè diuen que ja els devem masses pessetes, i, en tant no anem a saldar els comptes anteriors, no ens volen fiar més. Es per això que em lamento, senyoreta. Hi ha encara un altre motiu que ajuda a fer més punyenta ma pena: Li soc pesada? — s'interrompé asi mateixa la Rosor — Oh! ja ho veig que no; vostè és tan bona, senyoreta Elvira! Doncs, com li deia, hi ha un altre motiu què fa augmentar ma pena. En Badoret, el més petit de tots, amb sa innocència i com que encara no pot comprendre el que són les penes, sempre pensa en Nadal per a poder fer «cagar el tió», el tió de tots els nens del poble, al que, en aquest dia per curullar de més joia les llars i donar, sobre tot, goig als petits, s'el fa brollar torrons, neules i una munió de dolços i llaminadures que fan saltar i ballar satisfeta a son entorn la mainada. Jo no sé com fer-ho perquè a en Badoret no l'hi manqui el tió, car m'apar que's morirà de pena. Si tan

bona fos vostè, senyoreta, que m'assenyalés el camí que puc seguir per a sortir de tot aquest pas! I si ho fa, nosaltres tindrem que posar, en el munt de nostres agraïments envers vostè, un altre per a correspondre-li quan podrem fer-ho.

Així fou com n'Elvira, al davallar aquell matí de son luxós principal, es topà amb la Rosor, la filla gran de la portera, que tot i essent la més gran no arriba als deu anys; emperò és tan entenimentada que a qui l'escolta li apar trobar-se davant d'una dona de seny per l'expressió del seu semblant i de ses paraules.

— Tot s'arreglarà, Rosor, li digué; i el camí que em pregues que t'indiqui vaig a ensenyar-te'l al moment: prega a Déu, confia sempre en Ell, i ja veuràs com tot es posa de faisó admirable.

I, dit això, n'Elvira s'escorregué, més que s'apartà, de la Rosor, marxant apresadament a fi de no deixar veure una indiscreta llàgrima que sens voler li aparegué simultàneament en sos ulls, lliscant després per la blanca finor de son rostre d'àngel. Tanta fou l'impressió que li produïren les paraules de la Rosor al fer-li aquella confiança; li produï en tan forta emoció, que no deixaren de despertar dins d'ella els sentiments de caritat que, per cert, feia algun temps tenia endormiscats.

En tant, l'Elvira, oïda la narració de l'improvisada portereta, anà pensant en ço que podia fer en favor d'aquesta i els seus germans a fi d'aliviar, o al menys protegir, a la malalta, a la Dolors, la fidel portera de sa casa, qui l'havia vista, com qui diu, nàixer y créixer, i l'havia dada a passejar i a jugar, cuidant-la amb el mateix afecte que el jardiner desplega per a cuidar les flors de son jardí.

Si; l'Elvira ja s'havia fet el propòsit de protegir, en tot el que pogués, la dis-

sortada llar de la Rosor. Ella mateixa aniria a casa l'apotecari i li diria que tot lo que anessin a buscar ells, els fillets de la portera, s'els hi entregués sens vacil·lació, presentant després el compte a la senyoreta que pagaria, a més, els comptes atrassats.

No cal dir que la Dolors, mare de la Rosor, des de el jorn que començà a protegir-los la caritativa senyoreta, anava millorant, puix no li mancaven aliments ni cordials.

—Teta Osó, que no li nones papar al tió mono te m'ha de tadar tuions pet Nadau?

Veusaquí la pregunta característica d'en Badoret al aixecar-se de fer «nones» com deia ell.

—Si, Badoret, li deia teta Rosor, avui li he donat garrofes i... No pogué acabar. Cuità a amagar-se a fi de que ell no sospités la tristor que dissimulava. Tanta era la pena que li provocava la pregunta del germanet.

Faltaven dos dies per a la celebració del naixement del Redemptor del món, i veusaquí que la Rosor, al aixecar-se del llit ben de matí i vestir-se, encengué el llum perquè encara a penes s'hi veia, i al anar a posar-se les sabates, oh estupefacció! les mans tregueren de dins d'elles un paquetet contenint un paper moneda i una lletra. Per a saber de qui venia, llegí aquesta i exclamà:

—Sens firma, emperò no cal! Es la senyoreta Elvira qui em fa el present. Oh! gràcies, gràcies, senyoreta! Tot ho compliré, si, tot ho compliré.

I així ho feu. Anà a mostrar el present a sa mare, comprà el necessari per a el tió i esperà el dia.

La Dolors, cercada dels seus fillets els feu «cagar» el tió i en acabar els hi adreçà un petit sermonet:

—Fills meus, mercès al cor caritatiu de la senyoreta Elvira, enguany tan sols ens manca la bona companyia de vostre plorat pare. Sens ella, enguany, qui sap si vos hauria mancat encara la vostra mare, la que vos ha amanyagat de petits, la que per a fer-vos adormir us cantava cançonetes d'aquelles que al sentir-les l'àngel de la sòn, venia a cloure vostres parpelles. I, a tu, Badoret, t'hauria mancat l'il·lusió més gran, el tió, a que, mercès també a la senyoreta Elvira, no li ha mancat cap dia el pinso corresponent, a fi de que avui poguessis recollir tot el fruit que t'ha donat. I, ara, d'avui a endavant, enteneu-ho bé, al anar-vos-en al llit i resar el que ja sabeu, afegiu, no us en oblideu, un Pare Nostre a fi de que a la senyoreta Elvira li conservi l'ideal de caritat que ara posseeix, en bé dels pobres i desvalguts...

No pogué prosseguir. Sos ulls s'omplenaren de roentes llàgrimes i els seus fillets l'abraçaren tot commoguts amanyagant-la i petonejant-la com ningú com els fills saben fer-ho, per a aliviar-la de sa gran pena al recordar els anys en que compartien l'alegria de la diada amb en Jordi, el seu home, que des de el Cel els devia estar contemplant...

Ramon SÁNCHEZ GRAU

El Pessebre

Nadal

*Brillen clares les estrelles
de l'hermosa festa anyal.
Recordem-nos-en d'aquelles
cançoncetes de Nadal!*

*Vostres mares molt plaentes
ensenyant-vos el camí,
vos duran avui, contentes,
a la fira que hi ha ací.*

*I fent sempre el pídolaire
avui, que us comprin direu,
el gentil gall tant cantaire
o el bou que llaura el conreu,*

*i una caseta xamosa
amb gran porxo i finestrals,
una dona amb la filosa
i uns xaís més grans que els portals.*

*Un riu amb paper de plata,
uns pastors que fan un foc,
i l'àngel de l'Anunciata
sobre un núvol blanc i groc.*

*Una hora en cada parada
ben bé hi passareu, mirant,
en l'establia nevada,
prop del bou, Jesús Infant.*

*Comprareu també un captaire
que és hebreu, i un davassall
d'oques nedant en una aigua
feta d'un troç de mirall.*

*I tot és de terra cuïta!
fins els reis que un ric tresor
porten en joïes i en fruita,
dins caixes d'argent i d'or!*

*Tenint ja a punt les figures,
feu pessebre amb goig i afany.
Glòria a Déu en les altures!
perquè el pogueu fer cada any.*

*I brillaran les estrelles
de l'hermosa festa anyal.
Cantem, cantem doncs, aquelles
cançoncetes de Nadal!*

Josep ARAGONÉS I XELMA

Leema:

«Per nadal cada
ovella al seu corral»

Nadal! Tot és tragí. Tots els que viuen lluny de sa llar pairal i els és permès deixar tota activitat, es dirigeixen cap a llurs cases on els esperen amb joia immensa i freturosos d'abraçar-los, aquells vellets de cara arrugada i mans tremoloses que els donaren la vida. El tren que els hi apropa, corre, corre molt, però el seu cor que batega de sana il·lusió i d'alegria l'empeny encara, l'empeny perquè sigui més breu el camí. Cada parada que fa el tren és una angúnia pel seu esperit, però esdevé joia quan llença el crit per continuar la seva cursa.

I com gaudeixen els que així poden traslladar-se!

Respiren saturant-se del perfum del camp ple de llum, que és més intensa per la claror divina del dia i el seu esperit obre les ales i vola per regions d'ensomni...

Tot ben diferent dels que també som lluny de nostra llar i no veiem, en el cel fosc de nostra actual existència, cap senyal de llum que anunciï, per nosaltres, un poc de joia i una mica de pau per l'ànima.

I jo també hi voldria ésser entre aquells primers! Sí, hi voldria ésser, doncs fa tres Nadals que no m'he assentat en la taula dels meus pares, tres Nadals que han sentit amb dolor la meva absència.

Jo també hi voldria ésser!...

J. GUIXÀ

Tafersit (Melilla)

El Nadal del vell Xop

Dedicat a la més voiguda amiga Cànida Espelt Rubio

Era al néixer el dia quan fou trobada la Roser entre les roques de vora la platja. Son craní partit s'amagava entre la rossa cabellera desfeta per les ones. A punta de dia, quan la barca del vell gat de mar Valeri, eixia a la pesca, un de la colla ovirà entre les penyes un cos, que rebotent per les roques a l'impuls de les ones s'estrellava...; frenaren els remes d'una banda i remant fort per l'altre, giraren la barca en direcció al naufrag.

El recolliren i el portaren al sorral.

En Valeri prou sabia que la filla d'en Xop havia sortit el dia abans, amb en Marçal, a pescar amb el bot del seu pare i encara era l'hora que havien de tornar.

Una munió de gent s'agrupà per contemplar la filla d'en Xop; a tots els invadia una mena d'esgarrifança al veure-la morta.

Un home fent-se pas, esbufegant, arribà fins a la Roser. Era el seu pare. Plorant llàgrimes amargues, de genolls a la sorra s'hi abraçà. L'únic ser amat que li quedava el tenia allí sangnani.

L'únic conçol de sa vida el tenia mort i fred als seus peus.

Entre els pescadors es deia que la causa d'aquesta desgràcia, era l'amor que la Roser sentia per en Marçal.

Era en Marçal, un xicotet que no havia conegut als seus pares. De la seva infància sols recordava amb vaguetat, a una monja que l'estimava molt, a molts nens orfes com ell i a un company, molt dolent, que el feu fugir amb ell, de la casa on estava. Després d'aquesta fugida corria de poble en poble en cerca d'un mos de pa. Anava sovint al llogaret, on es sentia despreciat i maltractat per aquells marrecs com ell, gatons de mar, que l'apedregaven cridant-li el bort!!, el bort!!

La Roser, aquella animeta excelsa fou la primera que se'n apiadà. Un dia, que els bailets l'apedregaven, un cop de roc llençat amb massa traça anà a ferir la testa d'en Marçal. La Roser passava i al veure'l a terra sense sentits i brollant-li del cap un doll de sang s'ajupí i l'emboicà amb el seu mocadorel i ajudada per una bona veïna el portaren a can Xop, quan aquest s'estava aparian les xarxes i volantins per sortir a la pesca.

En Xop quedà encisat del bon cor de la seva filla. Practicada que fou la primera cura, en

Marçal obrí els ulls remerciant-los amb l'esguard. Passaren uns quants dies i en Marçal es curà del tot; pels precés de la Roser, en Xop se'l quedà per ajudar-lo, ja que ell es feia vell.

Passaren uns quants anys i en Marçal era l'ajudant d'en Xop; fou ben aviat un mosso destre per issar la vela!

Era en Marçal llarc de talla, brú pel sol, amb un cabell negríssim i unes dents blanques com l'escuma. Tenia dinou anys, com la Roser.

Vingué un dia, o crudel atzar, que en Xop no pogué sortir: era massa vell.

En Marçal y la Roser sortiren amb el bot del seu pare i s'internaren mar endins..., sens reparar que aquell dia la marinada ruixava tramontana. Endins, endins del mar, amb l'única companya famolenca, la del mantell blanc-verd.

Una ona feu tambalejar barroerament la barca; un tro llunyà els feu comprendre el perill que els amenaçava. Miraren el mar i en lloc del brunyit espill vegeren un seguit d'ones escumejant i roncant en llarga carrera, les unes darrera les altres.

La Roser, amb els ulls plorosos, mirava al cel suplicant. En Marçal, tantost fitant l'esguard al cel, tantost al mar com tement l'ona més gosada que els engolís.

Un seguit d'ones empenyent-se i bramulant capgiraren el bot. En un moment s'els avivà el desig de salvar-se nedant desafortadament. Ben aviat defalliren. La Roser, morta per la fatiga arribà a la platja, on la trovà en Valeri, amb un troç de bot rebotent al seu entorn.

D'en Marçal no se'n sapigué res més, nedava, nedava... fins que, amb un remolc terrible la mar l'engolí.

És Nadal. En Xop viu de caritats. Sempre es passeja per la platja mirant amb rancúnia a la mar famolenca. És Nadal i ha nevat; avui no pot anar al lloc de sempre; allà on encara li sembla que hi ha un troç de fusta del seu bot. Avui no ho pot veure però recorda els fets passats; mira al cel i torna a mirar a la mar traïdora, que a més de sa filla va sepultar en sí a l'altre ser volgut, en Marçal, l'únic capaç de poguer issar la vela. Angel d'ARGENT

J. Bach
Sastre

Plaça Nova
3, primer

Nadalencia

I passen pastors i Reis, formant un seguici immens, seguits de soldats, servents i gent que va a Betlem, guiant-se per la claror d'una estrella blanca...

El poble vol veure el fill de Josep i Maria i te anheli de retre homenatge al Messies que ha vingut al món per salvar-nos a tots...

Les veus ressonen per valls, fondalades i muntanyes, i augmenta més i més la gentada que segueix als Sobirans Gaspar, Baltasar i Melcior...

I quan arriben a Betlem, on creien trobar aquell infant sospirat dintre un sumptuós palau, vessant de joia i riquesa, veuen el bon fuster i la Madona Santa, al peu de l'estable, amb un bou i una mula per únics companys.

El Rei de tots els Reis, dóna una lliçó als magnats, de sublim humilitat i pobresa... El petit Jesús menysprea la riquesa, i ha triat per bressol la palla del pessebre modest d'una rònega establia de la qual sols resten unes parets esllavissades i un portal barroc mig en runes...

I els Reis dobleguen el genoll, i acaten la reialesa sublim dels humils fusters, que van gairebé sense sandàlies per fer el camí...

Però en aquell moment, l'odi esclata, i un malvat sobirà, obliga a degollar els petits infants per poguer aixís matar al fill de Déu...

I els pares, plens d'angoixa i dolor, defugint

les ordres perverses d'Herodes, fugen a Egipte
I es burlà la llei dels Reis i la tirania des-
pòtica...

El triomf de la Bondat venç la malvestat...

I la vida és l'etern Nadal, que per més que facin els magnats, sempre venç la raó, la Justícia i el cor Humà.

De vils Herodes ni han hagut, n'hi han i n'hi hauran sempre.

I d'éssers humils, servents, i beatífics com els pares del bon Jesús, n'hi han a milers i aquests són els qui, tard o dejorn, assoleixen el reialme de la glòria.

Emili GRAELLS CASTELLS

Nadal

Avui tot és golg en la terra,
avui en el cel tot somriu,
canta el pastor en la serra,
i el rossinyol en el niu.

En la nit, d'una mare poncella
és nascuda la més clara estrella,
per fer l'alba en el cor més ombriu.

Josep Colmet

"RADIO-RECEPCIÓN"

Mestre de la T. S. F. per AGUSTÍ RIU
Instal·lador i operador de l'estació emissora

RADIO-BARCELONA

És un llibre de divulgació i iniciació científica que explica ben clarament i concisa els motius desagradables que es succeeixen en la radio-recepció

Altament insereix completes instruccions per construir-se l'aparell receptor a gust de cadascú

Preu, 4 pessetes

Vendes a les lli-
breries i quioscos

PER ANY NOU

Esdeveniment editorial amb la publicació quinzenal i a l'abast de totes les fortunes

LA NOVEL·LA JOVENIL

Cada número contindrà una novel·la inèdita, suggestiva i palpitant d'interès, pròpiament per a ésser llegida per totes les joventuts de Catalunya

LA NOVEL·LA JOVENIL

es vendrà arreu a
30 cèntims exemplar

Conte de Nadal

Un moviment desacostumat es veu pels carrers de la ciutat. Les botigues són curulles de compradors, els aparadors ostenten en mig de les lluminàries enlluernadores, viandes de totes menes que tempten el vianant.

Era la vigília de Nadal. Tothom sortia a fer compres per a celebrar la gran festa de l'endemà.

Davant un dels més esplèndits aparadors, un pobre infant amb els ulls esbatanats mirava avidiosament aquells dolços saborosos... Que bons devien ésser! Si almenys en pogués tastar un... I els ulls ja els assaborien.

Ja que no en podia comprar s'acontentaria mirant-los a través dels vidres que els guardaven.

I així anà seguint, aturant-se a cada pas per mirar les bones coses que arreu hi havia fins que els carrers quedàren gairabé deserts.

Llavors s'arraulí vora un portal. Pensà en la mare que era al Cel i una fervent pregària florí en els seus llavis. Però l'amargor de la solitud omplia son cor d'infant i una llàgrima ardent li rodolà pel rostre...

Del cel gris queien finíssims borrallons de neu — la sorra dels àngels, que ha dit un poeta nostre — Els pocs vianants que en aquella hora passaven caminaven depressa per la crueta del temps, i ningú, ningú se'n adonava d'aquell pobre infant que a poques passes defallia de fam i de fred.

Ara la neu queia abundosa cobrint la terra d'una blancor puríssima, cegadora...

Florí el nou dia, el sol lluí esplendorós en el firmament.

Un raig aconhortador queia de ple damunt d'un cos gelat con si volgués revifar-lo... Però era ja tardà.

En una nit de nevada l'ànima blanca del petit captaire havia volat somrient pels camins dels àngels i els estels.

Aurora de VENTURA

«Del bon Nadal
tot vell i tot nou
a l'ensemps,
tot blanc i tot roent
tot obert i tot recidès
alhora.»

«Les Cançons de Nadal»
Joan LLONGUERAS

Nadal és una fita pels homes. Nadal és l'alba serena d'un dia eternal. Afribem a la diada commemorativa de l'adveniment de l'Anyell Diví, i tots els nostres pensaments, veritat que es capgiren, per a ordenar-se? I ens sentim com rejevenits per a empendre de nou, rutes: rutes sempre iguals i sempre noves, és com un estel brillant que ens diu com els anys van esdevenint curts, com la eternitat ens engoleix bravamet. Dolça fita, viva llum que es confon amb el temps, i sembla que temps i espai no caminen en aquest jorn, que no engranen les dents en la gran roda: per solemnitat? Per empendre embranzida? Harmoniosa nit, clarífica albada, rou de l'esperit!

Glòria a Déu en les altures i en la terra pau entre els homes de bona voluntat!!

Quirze ESTOP I PUIG

Sabadell, desembre 1924.

JOVENTUT CATALANA

recomana als seus subscriptors i col·laboradors que vulguin assolir una sòlida cultura o vulguin fruit de lo més selecte de la poesia catalana y estrangera, la

REVISTA DE POESIA

que sortirà el quinze de gener de 1925

En són redactors:

Jaume Bofill i Ferro, C. Fages de Climent, Melcior Font, Tomàs Garcés, J. Gutierrez-Gili, Rossend Llates, Marian Manent, J. Millàs-Raurell, Anna Maria de Saavedra i Octavi Saltor.

La nostra dansa

Essent la dansa cosa pròpia de juvenesa, JOVENTUT CATALANA creu de necessitat dedicar una secció a la que, nascuda a l'Empordà, ha pres ampla volada sobre les catalanes terres, fins a esdevenir la dansa de Catalunya : la sardana.

És plaent, avui que tantes coses populars i racials desapareixen arreu del món sota el pes de la civilització, de veure com aquelles anelles que cents anys enrera feien els avis empordanesos s'han convertit en el cercle immens on tots els catalans tenim cabuda. I més ho és encara l'excelsa idealitat que cada dia va adquirint...

Però, conscientment o inconscient, la sardana ha estat moltes vegades profanada, havent-se-li llevat aquella puresa en ella tan natural.

Cal per això vetllar per nostra dansa, fustigant els qui la malmenen, no veient-hi quelcom més que una diversió, i elogiant els qui, donant exemplaritat, s'honoren honorant-la i no reparen per ella en sacrificis.

A aquest fi és creada aquesta secció, en la qual estudiarem també el que és, el que ha estat i el que ha d'ésser la sardana, a la vegada que intentarem — en la mesura que nostres forces ho permetin — de portar a cap una valoració musical de la mateixa.

Tot sigui a fi d'enaltir-la!

DANSAMOR

MAS I ROCA

24-26, PORTAFERRISSA, 24-26 : TEL. A-1574
16, FONTANELLA, 16 : TEL. A-2713

Camises, corbates, gèneres
de punt, mitgeria, guanteria

Noves i variades coleccions
en articles del seu ram

PER A LA MIDA, ESPECIALITAT

V I D A T E A T R A L

En aquesta secció on seguirem pas a pas tots els esdeveniments teatrals a Catalunya, avui no podem més que fer-hi constar a guisa d'inventari les estrenes que durant la present temporada haguin tingut lloc, per més que el retard amb que—degut al successiu desenrotllament de la nostra publicació—ens veiem obligats a tractar-ne, ens privin en aquesta primera crònica el comentari viu de la actualitat.

Fidelitat, poema dramàtic en tres actes, de J. M.ª de Sagarra.— Amb la seva darrera producció teatral l'il·lustre autor de «Dijous Sant» el més popular dels nostres poetes dramaturgs, havia despertat un gran interès. El fet d'estrenar-se la seva obra precedida d'una conferència, formant part del cicle organitzat per l'empresa del Romea, en el qual figuren també com a disertants Pirandello, el genial dramaturg italià, i Carles Vildrac, donava a «Fidelitat» un prestigi, a la bestreta.

Els mateixos devots del teatre d'En Sagarra, generalment confessen que malgrat les bel·leses parcials o casi completes que les seves comèdies i els seus drames enclouen; amb tot no ha produït encara aquella obra definitiva i perfecta així en el conjunt com en cada una de les parts que l'immortalitzi.

Amb «Fidelitat» va ésser això assolit? Evidentment, no. Aquesta obra que ha sigut rebuda entusiàsticament pel públic, no ha merescut generalment el beneplàcit dels senyors crítics, que s'han rebel·lat contra ella i el seu autor.

Nosaltres creiem que ni uns ni altres tenen tota la raó, i que «Fidelitat», concebuda poemàticament i resolta d'una manera realista i contradictòria, és un cant admirable a l'esperit de la terra, a la fidelitat a la terra i les seves institucions i costums—que aquest és el sentit de la paraula que fa de títol—no desmereix per res al costat de les millors obres del seu autor, i és una de les que s'acosten més a aquella perfecció i maturitat que amb el temps assolirà En Sagarra, del qual cal esperar molts dies de glòria per l'escena catalana.

Nines i ninots, Per M. Folch i Torres.— Aquest meritíssim escriptor va fer jugar amb gran èxit en les taules del Romea una obreta en vers, molt ben escrita, pensada i reeixida.

En un magatzem de juguets tenen lloc escenes vives entre les nines i els ninots, els quals, com els personatges de la farsa italiana, també senten bategar el cor, sospiren i estimen...

La decoració i presentació esplèndida de l'obra contribuï també notablement al seu èxit.

Les noies enamorades, Sainet en dos actes, d'Avell Artís.— L'èxit assolit per el sainet de l'Artís, significa be prou que alguna cosa vivent hi ha que mou els personatges i els dona vida. No és ni la virtut sentimental dels personatges, ni l'interès psicològic nul que els fa moure, ni la bellesa de la dicció. Sinó que a pesar de la vulgaritat de les coses que es diuen, de la pesadesa de moltes situacions i de la cursileria d'aquells troços on el diàleg vol ésser literari, aquest sainet te allò que ha de tenir el sainet que és la frescor de l'aire del carrer, la comicitat pintoresca dels tipus i la vivacitat del llenguatge de barri.

Si l'Artís només s'ha proposat això, el felicitem pel seu èxit.

Tenoriades, de Santiago Rusiñol.— És una humorada amb que el simpàtic literat i pintor va recreiar el públic aficionat a prendre's cada any, quan arriben Tot Sants i les castanyes, el galantejador de Sevilla mig seriosament, mig en broma. És una peça sense cap intenció, però que essent eixida de la ploma d'En Rusiñol no cal dir que te gràcia.

Noia, marina en un acte, d'Apel·les Mestres.— Recordant «A l'aigua...!» i alguna altre obreta seva, el venerable poeta ens ha donat enguany una bella mostra de la seva constància amb aquest acte que fou molt ben rebut pel públic, per l'amabilitat de l'ambient i la gran autoritat i coneixement de llenguatge amb que el seu autor el tracta.

Als nostres col·laboradors

Amb motiu de l'acoplament d'originals que havem rebut destinats a aquest **Número de Nadal** i amb la impossibilitat de donar cabuda totalment als mateixos, preguem a llurs autors es fassin càrrec del nostre compromís, esperant poder atendre'ls oportunament en tot el que sigui col·laboració espontània.

LA REDACCIÓ

RADIOTELEFONIA **SUPREMA**

El meravellós aparell receptor R 500 de la mundialment famosa marca

BELL

és el preferit per oir amb gran perfecció els concerts musicals de Radio Barcelona.

La música filtrada per la galena del receptor és fina, agradable i d'una sonoritat encantadora. Arreu els trobareu, aquests aparells, d'una justesa i perfecció tal que els ha col·locat en lloc preferent en nostra ciutat com en les més grans del món.

Comprar-lo és la decissió d'un moment. El plaer que us proporcionarà serà tots els dies. Visiten l'exposició dels últims models de receptors

BELL

Casa SUPREMA

Pelai, 56 (davant l'estació del F. C. de Sarrià)

RADIOTELEFONIA SUPREMA

FAMOSA marca, preferida mundialment pels tècnics com garantia d'insuperable qualitat, per als receptors i accessoris de T. S. F. Tots els aficionats que desitgin construir sos aparells receptors, abans de comprar les peces necessàries, deuen percatar-se de quins tenen el mèrit de la fabricació més cuidada, la qual precisa per a obtenir un complet resultat, doncs, sense aquesta seguretat, es perd, ordinàriament, temps i diners. Els accessoris BELL són fabricats per veritables mestres en radio-enginyeria. Els receptors BELL reuneixen qualitats inimitables per a la simplicitat de montatge, fàcil graduació i exquisida sensibilitat. Els aparells BELL són fins a l'òit, deixant sentir les sonoritats musicals i veus humanes, amb encantadora naturalitat. Aquesta és la marca que a tot el món ha conquerit la fama veritable.

EXCLUSIVA DE VENDA DELS
RECEPTORS I ACCESSORIS

≡ BELL ≡

SUPREMA

CARRER DE PELAI, 56
BARCELONA